

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

М. І. Навумчык

**ТЭСТАВЫЯ
ЗАДАННІ
па беларускай
літаратуры**

11

клас

Дапаможнік для вучняў
устаноў агульнай сярэдняй адукацыі

М а з ы р
«Белы Вецер»
2 0 1 6

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

УДК 821.161.3
ББК 74.261.8(4Бел)я721
Н15

Р э ц е н з е н т ы :

кандыдат філалагічных навук, выкладчык беларускай мовы і літаратуры
ДУА «Ліцэй БДУ», настаўнік вышэйшай катэгорыі **М. М. Казлоўская**;
настаўніца беларускай мовы і літаратуры ДУА «Гімназія № 42 г. Мінска»,
лаўрэат Нобелеўскай прэміі Ж. І. Алфёрава **А. І. Гулякевіч**

Навумчык, М. І.

Н15 Тэставыя заданні па беларускай літаратуры. 11 клас : дапаможнік
для вучняў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі / М. І. Навум-
чык. — Мазыр : Белы Вецер, 2016. — 46, [2] с. : іл.

ISBN 978-985-587-017-4.

Тэставыя заданні, распрацаваныя ў адпаведнасці з вучэбнай праграмай,
дазваляюць правесці вучняў па ўзроўнях засваення, замацавання і абагуль-
нення матэрыялу, уключаюць часткі А, В і С. У частцы А прапанована агуль-
ная частка заданні з адным ці некалькімі правільнымі варыянтамі адказу, у частцы
В — заданні, у якіх адказам з'яўляецца слова або некалькі слоў, у частцы
С — поўны (разгорнуты) адказ на адно ці некалькі пытанняў.

Рэкамендуецца вучням, настаўнікам беларускай мовы і літаратуры ўста-
ноў агульнай сярэдняй адукацыі.

УДК 821.161.3
ББК 74.261.8(4Бел)я721

Вучэбнае выданне

НАВУМЧЫК Мікалай Іванавіч

ТЭСТАВЫЯ ЗАДАННІ ПА БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ

11 клас

Дапаможнік для вучняў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі

Адказны за выпуск *А. У. Дзянісава*

Вядучы рэдактар *Л. А. Стоўба*

Мастак *А. М. Рогава*

Мастак вокладкі *А. М. Рогава*

Камп'ютарная вёрстка *Л. А. Стоўбы*

Падпісана да друку з арыгінал-макета 13.06.2016. Фармат 60x84 1/16. Папера афсетная. Друк
лічбавы. Ум. друк. арк. 2,79. Ул.-выд. арк. 1,58. Тыраж 2013 экз. Заказ 289/5870174-1.

Выдавец і паліграфічнае выкананне:

Таварыства з абмежаванай адказнасцю «Выдавецкі Дом «Белы Вецер». Пасведчанне аб дзяржаўнай
рэгістрацыі выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/35 ад 16.01.2015.
Вул. Савецкая, 198/4, 247760, г. Мазыр, Гомельская вобл., Беларусь. Тэл./факс (0236) 32-51-03,
32-51-22. Філіял: вул. Валадзько, 30, оф. 417, 220007, г. Мінск, Беларусь. Тэл. (017) 224-66-89,
298-50-26, 298-50-27. book.belveter.by. E-mail: book@belveter.by

ISBN 978-985-587-017-4

© ТАА ВД «Белы Вецер», 2016

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

Ад аўтара

У сучаснай педагагічнай практыцы тэсціраванне ўсё больш шырока выкарыстоўваецца ў навучальным працэсе. Гэта — адзін з найбольш апэратыўных і зручных сродкаў кантролю для праверкі ўзроўню ведаў вучняў па многіх прадметах, у тым ліку і беларускай літаратуры. Яно дазваляе не толькі хутка праверыць якасць і ўзровень засваення ведаў, авалодання спосабамі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці, але і выконвае важную дыягнастычную функцыю.

Тэставыя заданні на ўроках літаратуры пастаянна выкарыстоўваю пры вывучэнні аглядавых і манаграфічных тэм (у старэйшых класах), знаёмстве з біяграфічнымі звесткамі пісьменніка, праверцы зместу твора, для выяўлення яго чытацкага ўспрыняцця, праверцы асноў тэорыі літаратуры... У тэстах па літаратуры прадугледжваю заданні: з выбарам аднаго або некалькіх правільных адказаў з ліку прапанаваных; адкрытай формы, дзе адказ дапісвае сам вучань; на ўстанаўленне адпаведнасці ці правільнай паслядоўнасці сюжэту.

У тэставыя заданні ўключаю часткі А, В і С, якія, аднак, незаўсёды асобна выдзяляю. Зыходзячы з мэты кантролю, усе тры часткі ёсць не ва ўсіх тэстах. У частцы А прапаноўваю заданні з адным ці некалькімі правільнымі варыянтамі адказу, у частцы В — заданні, у якіх адказам з'яўляецца слова або некалькі слоў, у частцы С — поўны (разгорнуты) адказ на адно ці некалькі пытанняў. Гэта дазваляе праверыць, ці ёсць у вучняў цэласнае ўяўленне пра твор, які вывучаецца. Тэставыя заданні часткі А даюць магчымасць праверыць тэарэтычныя веды (асноўныя даты жыцця і творчасці пісьменніка, час напісання твора, яго структуру, жанрава-стылявыя адметнасці, асноўныя тэарэтычныя паняцці літаратуры...). Тут змяшчаюцца заданні рэпрадуктыўнага і аналітычнага характару (вызначыць тэматыку, праблематыку твора, яго ідэйны змест, эстэтычны пафас, маральна-этычны канфлікт). Заданні часткі А часта ўяўляюць сабой спалучэнне знаёмага і незнаёмага матэрыялу, што зацікаўлівае вучня, стымулюе да ацэначных актаў у пазнавальнай дзейнасці.

Тэставыя заданні могуць мець «невялічкі ўступ», сказ ці два, якія ўводзяць у сутнасць справы, служаць напамінаннем пра пэўнае тэарэтычнае і літаратурнае паняцце, пра асаблівасць кампазіцыі ці будовы, рысы характару героя. У іх традыцыйна правільных адказаў можа быць ад 2 да 4. Аднак у некаторых — нават усе 5 з 5. У такіх тэстах для вучняў абавязкова пазначаю, што ў іх ёсць заданні (звычайна 2—3), дзе правільнымі адказамі з'яўляюцца ўсе прапанаваныя варыянты.

Гэта лічу апраўданым, бо яно спрыяе большай пільнасці і ўважлівасці вучняў пры выкананні тэстаў.

У тэставых заданнях часткі В правяраецца веданне тэксту твора. Ва ўмове да іх пазначаю: «Упішыце словы (словазлучэнні), якія адсутнічаюць у прапанаваных урыўках». Адказ залічваю як правільны нават тады, калі вучань упісаў не тое слова (словазлучэнне) пры ўмове, што яго сэнс набліжаны да аўтарскага.

Заданні часткі С (іх можа быць ад 2 да 5) патрабуюць звычайна напісання звязнага тэксту (адказу) аб'ёмам прыкладна ад 4—5 да 7—8 сказаў. У некаторых тэстах яе вылучаю асобна. Выкананне такіх заданняў дазваляе вучням паказаць месца і ролю эпизоду (сцэны) у агульнай структуры твора (аналіз фрагмента), раскрыць сюжэткампазіцыйныя, вобразна-тэматычныя і стылістычныя асаблівасці тэксту, які аналізуецца, абагульніць свае назіранні, выказаць уласныя думкі на пытанні (праблемы), якія ўзняты на старонках твора, правесці паралелі паміж творамі аднаго аўтара і рознымі. У некаторых тэстах частка В адсутнічае, а частка С асобна не выдзяляецца. Такая разнастайнасць тэставых заданняў дазваляе мне працаваць больш эфектыўна, арыентуючыся на высокі вынік.

Распрацаваныя тэставыя заданні можна выкарыстоўваць на ўроках сістэматызацыі, падагульнення і кантролю ведаў. Тэставыя заданні можна выкарыстоўваць як выбарачна, так і ў комплексе.

Змест

	
<i>Ад аўтара</i>	3
Іван Шамякін. Аповесць «Гандлярка і паэт»	5
Іван Шамякін. Раман «Сэрца на далоні»	12
Васіль Быкаў. Аповесць «Сотнікаў»	18
Васіль Быкаў. Аповесць «Знак бяды»	26
Міхась Стральцоў. Апавяданні «Сена на асфальце», «На чацвёртым годзе вайны»	32
Тэма «Яўгенія Янішчыц»	38
<i>Правільныя адказы</i>	44